

BELEIDSPLAN 2024-2029

Beleidsplan Kerk & Buurt Westerpark 2024 - 2029

Algemeen

Stichting Kerk & Buurt Westerpark wil een open gemeenschap zijn waarvan mensen van allerlei geloof en achtergrond en uit alle maatschappelijke lagen deel uitmaken en die bijdraagt aan het welzijn van de bewoners van de buurt en van degenen voor wie de straat de huiskamer is.

Achtergrond doelstelling en visie

Kerk & Buurt Westerpark is een vrijwilligersorganisatie met beperkte professionele ondersteuning. We zijn in de 80-er jaren ontstaan uit de Nassaukerk en voorheen de Magdalenaparochie die - letterlijk - ruimte gaven aan niet-kerkelijke actieve buurtbewoners om projecten op te zetten voor een inclusieve buurt, aanvankelijk met de focus op mensen zonder dak en thuis voor wie weinig tot geen opvang bestond. De deelnemers en vrijwilligers van de projecten zijn intussen heel divers. Juist die mix van achtergronden, opleidingen, leeftijden en kwaliteiten van praktisch tot theoretisch houden we graag vast en breiden we liefst nog verder uit als antwoord op de toenemende maatschappelijke tweedeling tussen "mazzelaars" en "pechvogels".

Onze **doelstelling** is het vergroten van de leefbaarheid en de sociale samenhang in onze buurt.

Onze **visie** is dat we dit kunnen bereiken door het organiseren van laagdrempelige activiteiten, waarbij iedereen welkom is, en terecht kan voor een luisterend oor. We zijn er niet voor een specifieke doelgroep, maar we brengen verschillende groepen bij elkaar, en zorgen ervoor dat mensen wat voor elkaar kunnen betekenen. Vrijwilligers zijn essentieel, grenzen tussen doelgroepen en vrijwilliger verdwijnen en de professionals zijn er om dat proces te ondersteunen. Zo verstevigen we het weefsel van de buurt.

Op deze leest zijn onze projecten geschoeid. We binden daar mensen (voor korter of langere tijd) aan ons en aan elkaar, laten hen uit hun eigen bubbel komen. Het is opvallend hoeveel vrijwilligers die afscheid nemen graag deel willen blijven uitmaken van de community van Kerk & Buurt.

Het leggen en aangaan van relaties binnen en buiten de kring van Kerk & Buurt legt een solide fundament onder de projecten en maakt ons zichtbaar in de buurt. De diversiteit van de verschillende projecten is daarbij een belangrijke kracht. Kerk & Buurt trekt bezoekers en vrijwilligers aan. Dat proces vraagt om organisatie en een open houding naar (nieuwe) vrijwilligers met heel verschillende achtergrond; de een stevig op het ene gebied, de ander kwetsbaar op een ander terrein. De inzet van de twee kerk- en buurtwerkers is onontbeerlijk; hun luister- en coachende vaardigheden maar ook kunnen optreden als de situatie daarom vraagt is een essentiële en verbindende schakel in het werk van Kerk & Buurt.

Waar staan wij voor? Wat zijn onze kernwaarden?

Inclusief: ieder mag er zijn. Hoe divers we ook zijn, we zijn op elkaar aangewezen.

Wederkerig: als ik van waarde wil zijn voor jou, dan ben jij ook van waarde voor mij.

Open: onze grondhouding is interesse voor elkaar, ook daarbij is wederkerigheid belangrijk.

Een mens wordt in de dialoog met de ander bevestigd in zijn/haar bestaan en daarmee in zijn menszijn. Het simpele praatje over het weer is al zo'n dialoog. Het bevorderen van dit zelfbewustzijn en daarmee ook aan zelfredzaamheid.

Kortom: **mensen hebben mensen nodig.**

Onze projecten en activiteiten.

De activiteiten die wij organiseren vinden plaats in vier kernprojecten en een aantal algemene activiteiten.

1- Ontbijt en Inloop (De Schakel)

Van maandag tot en met vrijdag is er van 7.30 tot 11.00 uur het ontbijt en de inloop. Een vast team van vrijwilligers maakt een smakelijk en gevarieerd ontbijt klaar. Iedere dag zijn er 30 tot 45 bezoekers en in de wintermaanden meer. In totaal bereiken we een groep van ongeveer 80 - 120. Over het hele jaar verwachten we ongeveer 10.000 drempeloverschrijdingen.

Door mond-op-mond reclame trekt het ontbijt regelmatig nieuwe bezoekers. Het aantal bezoekers met een complexe psycho-sociale problematiek neemt toe. Vrijwel alle dakloze bezoekers kampen met een of andere vorm van verslaving. De meesten van hen vallen de kenschetsen als zorgmijder. De begeleiding van vrijwilligers is dan ook intensief. Een betaalde coördinator is elke dag aanwezig.

2- Filah

Vrijwilligers koken drie keer per week 40 – 50 maaltijden per keer. Per keer ontvangen we 40 gasten. Indien we signalen ontvangen van urgente problemen rond maaltijden op andere dagen dan kan dat een overweging zijn om extra voedsel in de vorm van broden en/of gedroogde producten als pasta beschikbaar te stellen zodat buurtbewoners in nood dat mee kunnen nemen.

3- Kringloopwinkel

Hoewel de Kringloopwinkel substantieel bijdraagt aan de exploitatie van werk van Kerk & Buurt is het project primair een sociaal project waar vrijwilligers een zinvolle dagbesteding vinden en bewoners met een kleine beurs spullen kunnen kopen. Daarnaast is de kringloopwinkel een ontmoetingsplek in een veranderende buurt, waar mensen van verschillende leeftijden en achtergronden binnenlopen en zonder verplichtingen met elkaar in contact komen. Door de informele sfeer in de winkel houden we zo goed zicht op wat er in de buurt speelt.

Ook al verandert de buurt, de behoefte aan zinvolle dagbesteding voor mensen die het voor kortere of langere tijd niet lukt om betaalde arbeid te verrichten blijft. Ook daarin voorziet de kringloop. Het begeleiden van individuele vrijwilligers en de teamvorming is een blijvende en tijdsintensieve taak.

4- Burenhulp en Buurmaatje

Burenhulp

Burenhulp is gratis en is er voor alle bewoners van Westerpark die op zoek zijn naar hulp bij een klus in en rondom hun huis en voor alle bewoners die zich voor een ander willen inzetten. In de praktijk komt een groot deel van de hulpvragen van ouderen zonder sociaal netwerk, van lichamelijk of geestelijk kwetsbare buurtbewoners en van buurtbewoners met een zeer krappe beurs. Hulpvragen kunnen zowel eenmalig als structureel zijn. In Westerpark is er grote behoefte aan praktische hulp: kleine klusjes in en om het huis.

Boodschappen doen en het onderhoud van de tuin zijn veel voorkomende klussen. Er is een diverse groep van actieve vrijwilligers: mensen die met pensioen zijn, werkenden en mensen die tijdelijk werkloos zijn.

Een gemiddelde burenhulpklus beslaat drie bezoeken en mensen bouwen in dit contact ook aan een vertrouwensrelatie. Dat verklaart hoe burenhulp een laagdrempelige opstap kan zijn naar buurmaatjescontact. Dat de medewerker van beide activiteiten een en dezelfde persoon is, draagt daaraan zeker bij.

Buurmaatje

Buurmaatje is als tweede activiteit opgezet omdat er ook buurtbewoners bij ons aanklopten die – om welke reden dan ook – meer behoefte hebben aan gezelschap of geregelder contact dan aan hulp bij een klusje. Alle vrijwilligers worden getraind en er zijn geregeld intervisiemomenten. Hierbij wordt samen opgetrokken met andere organisaties in de buurt.

Door haar rol als linking pin tussen formele en informele zorg kon de coördinator binnenkomende vragen koppelen aan de juiste vrijwilliger of doorgeleiden naar de professionele hulpverlening.

De contacten met de hulpvragers van zowel Burenhulp als Buurmaatje hebben geleid tot toenemend inzicht in de risico's op sociaal isolement, maar ook op kansen om dat te doorbreken als de hulpvrager, indien fysiek daartoe in staat, doorgeleid kan worden naar groepsactiviteiten.

Als gevolg van deze ontwikkelingen is in 2023 het project **Weer onder de Mensen** gestart, met als doel buurtbewoners die in isolement dreigen te raken te *activeren naar zelfstandig aanhaken bij nieuwe sociale verbanden*. Ten gevolge van opgedane inzichten het eerste jaar is dit doel verschoven naar *mensen ondersteunen bij het zetten van een volgende stap op weg naar meer sociale redzaamheid*.

Naast deze vier kernprojecten organiseert K&B

- één maal per jaar een *nieuwjaarsmaaltijd* voor de hele buurt,
- minimaal één maal per jaar een Thuis in de Staats festival,
- een aantal malen per jaar een Buren Vertellen avond,
- een aantal incidentele evenementen.

Daarbij werkt Kerk & buurt zoveel mogelijk samen met andere organisaties in de buurt.

Bijlage

Voornemens voor 2024 - 2029, gerelateerd aan de gebiedsgerichte uitwerking van Stadsdeel West

In de gebieden waar Kerk&Buurt Westerpark het meest actief is, Staatsliedenbuurt, en in iets mindere mate Spaarndammer- en Frederik Hendrik buurt, worden in de gebiedsgerichte uitwerking (GGU) van Stadsdeel West de volgende knelpunten genoemd: 1. toenemende armoede, 2. eenzaamheid, 3. weinig vertrouwen in instanties, 4. groeiende afstand tussen oude en nieuwe bewoners.

Kerk&Buurt heeft de afgelopen jaren structureel aan deze knelpunten gewerkt. Een toelichting hoe we dat deden én hoe we dat blijven doen, met daarbij een stip op de horizon hoe we ons de komende tijd daarin willen ontwikkelen.

1. **Toenemende armoede:** K&B zet zich erop in om signalen van toenemende armoede vroegtijdig op te pikken via onze projecten, met name Filah, Burenhulp en Kringloopwinkel. Of de druk op de Schakel (daklozeninloop) ook toeneemt met buurtbewoners houden we nauwlettend in de gaten. Vooralsnog zien we dat het rijk brede maatregelen treft om toename dakloosheid te voorkomen.
2. **Eenzaamheid:** dit knelpunt wordt ook nadrukkelijk benoemd, vooral onder ouderen. Laag inkomen is hierbij mede veroorzaker. In de kringloopwinkel op zoek naar betaalbare spullen, in Filah waar je goedkoop kunt eten, in de inloop waar je gratis een kop koffie kunt krijgen, biedt Kerk & Buurt allerlei mogelijkheden tot toevallige ontmoeting. Dit helpt tegen dreigend isolement. Ons nieuwe project Weer onder Mensen is juist erop gericht dit knelpunt aan te pakken.
3. **Weinig vertrouwen in formele instanties.** Dit verschijnsel kennen wij goed uit zowel de daklozeninloop, als uit de contacten van Burenhulp. In het kader van de ontwikkeling van de Buurtteams met als expliciete opdracht om een brug te vormen tussen de formele en de informele sociale basis wordt getracht hier een antwoord op te vinden. Wij werken hier van harte aan mee, maar constateren dat de afstemming tussen formele en informele sociale basis nog hard werken vergt om tot een gedeelde meerwaarde te komen. Wij zullen van onze kant trachten om de professionele hulpverleners meer dan voorheen bij de uitvoering van ons werk in de “informele sociale basis” te betrekken.
4. **De afstand tussen oude en nieuwe bewoners.** Dit laatste knelpunt wordt door ons herkend. Niet alleen dat er fricties kunnen ontstaan, of beter ‘ongemak’, tussen de verschillende leefstijlen in de wijken, maar we constateren tevens dat het lastiger wordt om vrijwilligers te werven bij de nieuwe groep bewoners. Oorzaak is dat het huishoudens zijn die reeds een behoorlijk inkomen hebben opgebouwd, dus niet meer tot de ‘starters’ kunnen worden gerekend. Dat impliceert dat ze vaak een drukke loopbaan hebben, soms jonge kinderen en daarnaast een reeds voltooid sociaal netwerk buiten de buurt. Daarmee wordt het palet aan leefstijlen in de wijken nog breder dan het altijd al was. Niet per se een groot risico voor de sociale samenhang, maar deze groep levert vooralsnog geen bijdrage.
In 2021 hebben we hier wel een belangrijke inzet gepleegd – met de Nassaukerk samen – met het project “Thuis in de Staats”. In oktober 2023 maken we een doorstart met dit project door geregeld activiteiten in de buurt te organiseren juist gericht op het bij elkaar brengen van al die verschillende bewoners uit onze buurt.
Ook met de avonden Buren Vertellen bereiken we een bredere groep dan onze ‘vaste bezoekers’.

Per project gekeken naar de knelpunten.

K&B is niet het type organisatie dat per knelpunt een project van de grond tilt, maar wij voeren een aantal verschillende activiteiten uit die ieder op zich meer doelen dienen, en waarvan de optelsom een steeds sterker integraal karakter toont. De onderlinge uitwisseling tussen de projecten wordt steeds sterker en bevorderen we stelselmatig.

Per project ingezoomd:

- **Daklozeninloop De Schakel** (knelpunten 1 en 3, en in zekere zin ook 2).
Naast de kerngroep van daklozen maken ook bewoners van de buurt gebruik van De Schakel voor een praatje, en een gratis koffie en boterham. Een deel van deze groep is ex-dakloos, of voortkomend uit de groep drugsgebruikers die de buurt veertig jaar geleden als jonge mensen instroomde. Maar ook komen er buurtbewoners met eenvoudigweg amper geld en een zeer beperkt sociaal netwerk. Daarmee werkt de Schakel ook voor knelpunt 2.
De samenwerking met het Veldwerk, de GGD, de straatpastor en het drugspastoraat zijn een antwoord op de achterdocht van veel van onze bezoekers jegens formele hulpverlening.
- **Kringloopwinkel** (knelpunt 1 en in zekere zin ook 2 en 4): het is evident dat de uiterst lage prijzen voor een breed assortiment voor mensen met een krappe beurs aantrekkelijk zijn. We merken dat ook een de stijgende omzet. Tegelijkertijd is de winkel voor veel buurtbewoners onderdeel van hun dagelijkse loopje door de buurt om daarmee hun behoefte aan sociale contact te bevredigen.
Daarnaast is kringloopwinkel ook een plek voor nieuwe en oude bewoners, mensen met een kleine beurs en zij die van hun overvloed spullen weggeven, jong en oud, elkaar ontmoeten. Deze ontmoetingsfunctie willen we verder uitbouwen als we meer ruimte kunnen scheppen door uit te breiden.
- **Burenhulp/buurmaatjes** (knelpunten 1, 2 en 3): omdat de service aan hulpvragers erg divers is, kunnen we met een gerust hart stellen dat we hier feitelijk aan álle knelpunten werken. Klanten zijn vaak mensen met een kleine beurs, maar niet uitsluitend, de service kan gericht op kleine klusjes, boodschappen doen, maar ook op sociaal contact. Onze vrijwilligers signaleren ook als er sprake is van situaties waarin formele hulp of zorg geboden moet worden en schakelen vanuit de samenwerking met de formele hulp- en zorgverlening buurtteams of wijkverpleging in. Om een deel van de hulpvragers meer te activeren tot deelname aan collectieve activiteiten in de buurt willen we inzetten op een doorontwikkeling tot Burenhulp-plus.
- **Filah** (knelpunten 1 en 2): de vrijwillige koks van eethuis Filah bereiden goede en smakelijke maaltijden voor een zeer lage prijs: € 2,50 - € 3,00. Per keer koken we voor 40 bezoekers. Bezorgen van maaltijden gebeurt nog in beperkte mate. Wel is een activiteit gestart in de Schakel waar één van de bezoekers 1 keer per week maaltijden kookt. Deze worden door de vrouwengroep van de Schakel thuisbezorgd bij buurtbewoners die dat nodig hebben en daarvoor € 4,- betalen.
Hier komen antwoorden op de knelpunten 1 en 2 weer samen.
- Met het project **Thuis in de Staats** in 2021 hebben ingezoomd op de verschillen in de buurt, qua inkomen en leefstijl. In oktober 2023 wordt een doorstart gemaakt met dit project.
- Ook **Buren Vertellen** vervult zeker een rol om ontmoeting te bevorderen tussen de verschillende leefstijlen. Op drie à vier avonden per jaar delen buurtgenoten bijzondere ervaringen over reizen, werk, hobby, variërend van antiquairs tot journalisten, huisartsen tot kunstenaars.

- De **Nieuwjaarsmaaltijd** vervult deze verbindende rol traditioneel al jaren. Dus dat blijven we doen.
Hetzelfde geldt voor de concerten van het **Ricicotti-ensemble** die in hun tournees traditiegetrouw Kerk & Buurt opnemen.

Naast de bestaande projecten, die we in het kader van afnemende huishoudbudgetten en vergrijzing stap voor stap aanpassen aan de nieuwe noden, streven we ernaar om ons aanbod verder te verrijken. Wij zijn weliswaar niet in staat om aan de inkomenskant iets te betekenen, maar wij zullen ons oriënteren op aanpakken om – op een wellicht collectieve manier – de kosten voor de dagelijkse boodschappen te drukken.

Tochtstrippers: In andere delen van de stad is een Fixbrigade actief: die komen niet adviseren hoe je energie kunt besparen, maar fixen tochtkieren, passen vensterbanken boven radiatoren aan, stellen temperatuur cv-ketels bij etc. Wij werken samen met de groep Tochtstrippers, die op vergelijkbare wijze als de Fixbrigade werkt. Naast vrijwilligers levert Kerk & Buurt ook financiële middelen, geworven tijdens een speciale actie in 2022, om de nodige spullen te kunnen aanschaffen.